

ZIEKTEN & GEZONDHEID

Deze rubriek wordt verzorgd door de "Studiegroep voor ziekten, optimaal houden en kweken van terrariumdieren" van de belgische terrariumvereniging "Terra". Mocht U vragen hebben, die in het kader van deze rubriek passen, dan kunt U die rechtstreeks stellen aan de voorzitter van de Studiegroep: H. Claessen, A. Sterckstraat 18, B-2600 Berchem, België.

PENTASTOMEN EN ANDERE PARASieten EN HUN BEHANDELING BIJ *LIASIS PAPUANUS*.

Door: C.A.P. van Riel, Dr. Struyckenstraat 87,
4812 BB Breda,
Prof. Dr. P. Zwart, Rijksuniversiteit
Utrecht, Vakgroep Pathologie, Afdeling Bijzondere Dieren, Yalelaan 1, 3584 CA Utrecht
en Dr. E. de Winter, Drabstraat 109, 2510 Mortsel, België.

Dit verslag betreft een *Liasis papuanus* die bij aankomst 2300 g woog. De slang zag er slecht uit. De bek was erg beschadigd, zelfs zo, dat de eerste schubben, namelijk de rostrale en de twee supralabialen volledig verdwenen waren. Het dier had verder veel slijm in de bek, een diepe, snelle ademhaling en maakte piepende geluiden. Desondanks at zij reeds op de eerste dag van haar verblijf in het terrarium twee ratten. De bek werd elke dag behandeld met Chlooramphenicol wondstrooipoeder. Bij een eerste faecesonderzoek werden naast nematode-eieren en -larven ook cestode-eieren aange-

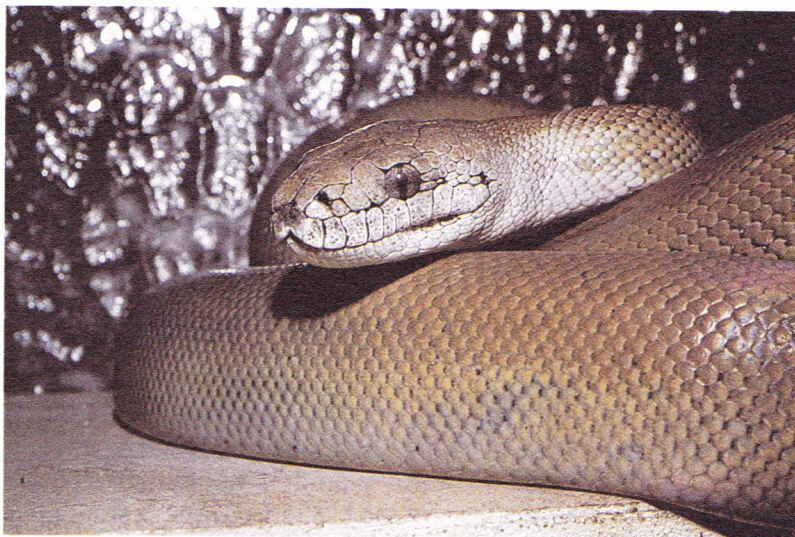

Fig. 1. *Liasis papuanus*. Foto: C.A.P. van Riel.

troffen. De slang werd daarvoor enkele malen behandeld met Ripercol en Yomesan. In het slijm werden drie maanden later weer parasieteneieren aangetroffen. Eigenaardig genoeg hielp geen enkel wormmiddel. Het slijm dat er in het begin nog helder uitzag, werd nu donkerrood tot zwart door bijmenging van bloed. Ondanks de slechte konditie van de slang at zij regelmatig en woog na vijf maanden 5000 g.

In de vijfde maand werd het slijm onderzocht door Prof. Dr. P. Zwart. Deze stelde vast, dat het eieren van pentastomen waren. Aangezien pentastomen tot de spinachtige dieren behoren, werd besloten deze met insecticiden te behandelen. Gedurende één week werd vier uur per dag een Vapona-box in het terrarium geplaatst, zonder resultaat. In het slijm zaten nog steeds zeer veel pentastomen-eieren. In deze periode werden in de faeces geen pentastomen-eieren aangetroffen, wel zeer veel flagellaten.

Gedurende vijf dagen werden de laatste behandeld met Flagyl, namelijk 40 mg/kg lichaamsgewicht per dag. Daarna werd in de faeces geen spoor meer van de flagellaten gevonden. Veertien maanden na het eerste gebruik van de Vapona-box werd deze nu gedurende vijf dagen in het terrarium geplaatst, en wel acht uur per dag. In verband met het gebruik van de Vapona-box moet er nog bij vermeld worden, dat de bovenkant van het terrarium uit een fijnmazig gazen raamwerk bestond. De maten van dit terrarium waren 100x65x170 (lxbxh).

Ook nu bleef resultaat uit. In de daarop volgende acht weken at de slang niet. Ze viel af tot 4350 g. De verminderde eetlust is waarschijnlijk te wijten aan de Vapona-dampen. Acht maanden na aankomst werden in de faeces en in het slijm weer zeer veel pentastomen-eieren aangetroffen. Direct daarna werd de slang behandeld met Ivermectine (Ivomec 0,2 mg/kg lichaamsgewicht intra-abdominaal en wel éénmaal). Na vier weken werden in het slijm en de faeces geen pentastomen-eieren meer gevonden. Weer vier weken later, tien maanden na aankomst, werden tussen zeer dunne en stinkende faeces zeer veel dode lintwormen gevonden. Mogelijk zijn ook deze door de Ivermectine gedood.

De hoeveelheid slijm in de bek van de slang verminderde niet, wel werd het slijm weer helder; van bloed was geen spoor meer te zien.

In de twaalfde maand werd van het slijm een kweekje gemaakt, hierin werd *Pseudomonas aeruginosa* aangetroffen. De slang, die nu weer 4850 g woog, werd behandeld met Tribriassin en Bisolvon. De slijmproductie verminderde echter niet. In de zestiende maand werd de slang voor de tweede maal met Ivermectine behandeld, nu omdat in de faeces trematoden-eieren werden gevonden. Na tien dagen werd weer dunne, stinkende faeces afgescheiden, naar alle waarschijnlijkheid als reactie op het Ivermectine. De trematoden verdwenen niet. De slang wordt nu behandeld met Droncit

Ondanks het feit dat de slang niet voor 100% gezond is en door de behandelingen erg veel gestoord werd, eet zij goed en is enorm sterk. Het gewicht bedraagt nu 4900 g.